

Spis treści

Przedmowa	9
1. Cukrzyca jako choroba społeczna i cywilizacyjna – Renata Wójcik	15
1.1. Organizacja ośrodków diabetologicznych	15
1.1.1. Organizacja opieki nad dorosłym chorym na cukrzycę	15
1.1.2. Organizacja opieki diabetologicznej dla dzieci i młodzieży chorych na cukrzycę	17
1.2. Epidemiologia cukrzycy	17
1.3. Podział cukrzycy, etiologia i patogenezę	19
1.4. Koszty społeczne leczenia cukrzycy	22
1.5. Współpraca pielęgniarki w zespole terapeutycznym	23
2. Postępowanie terapeutyczne w cukrzycy – Grażyna Korzeniewska, Danuta Gajewska, Beata Stepanow, Ewa Kostrzeva-Zabłocka, Alicja Szewczyk, Renata Koczan, Renata Seredym	26
2.1. Metody niefarmakologiczne – Grażyna Korzeniewska	26
2.1.1. Odżywianie	26
2.1.2. Wyśitek fizyczny – Beata Stepanow	62
2.2. Metody farmakologiczne	69
2.2.1. Leczenie lekami doustnymi – Ewa Kostrzeva-Zabłocka	69
2.2.2. Leczenie insuliną – Alicja Szewczyk	77
3. Opieka pielęgniarska – Beata Stepanow, Dorota Herbut, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka, Agnieszka Wróblewska, Halina Mazur, Elżbieta Rakowicz, Małgorzata Krajevska, Elżbieta Kościńska, Mirosława Młynarczuk, Justyna Kapuściok, Alicja Szewczyk, Grażyna Bączek ..	118
3.1. Samokontrola glikemii w cukrzycy – Beata Stepanow	118
3.2. Ostre powikłania cukrzycy – Dorota Herbut, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka ...	125
3.2.1. Hipoglikemia	125
3.2.2. Stany ostrego niedoboru insuliny – śpiączki hiperglikemiczne	136
3.3. Przewlekłe powikłania cukrzycy	148
3.3.1. Retinopatia cukrzycowa – Agnieszka Wróblewska, Halina Mazur	148
3.3.2. Cukrzycowa choroba nerek – Elżbieta Rakowicz, Beata Stepanow	157

3.3.3.	Choroby naczyniowe mózgu w przebiegu cukrzycy – <i>Dorota Herbut, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka</i>	165
3.3.4.	Kardiomiopatia – <i>Dorota Herbut, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka</i>	169
3.3.5.	Zmiany skórne – <i>Małgorzata Krajewska</i>	173
3.3.6.	Paradontoza – <i>Elżbieta Kościńska</i>	186
3.4.	Zespół stopy cukrzycowej	188
3.4.1.	Zasady rozpoznawania – <i>Mirosława Młynarczuk</i>	188
3.4.2.	Edukacja z zakresu profilaktyki stopy cukrzycowej – <i>Justyna Kapuściok</i> ..	198
3.4.3.	Wykaz badań stosowanych w diagnostyce i monitorowaniu zespołu stopy cukrzycowej – <i>Mirosława Młynarczuk</i>	205
3.5.	Opieka pielęgnarska nad dziećmi chorymi na cukrzycę w środowisku nauczania i wychowania – <i>Alicja Szewczyk</i>	211
3.6.	Opieka pielęgnacyjno-położnicza w przebiegu ciąży – <i>Grażyna Baczek</i>	221
3.6.1.	Cukrzyca przedciążowa. Opieka nad kobietą w okresie przedkoncepcyjnym, w czasie ciąży, opieka okołoporodowa i w czasie porodu	222
3.6.2.	Opieka nad kobietą w ciąży chorą na cukrzycę ciężarnych	229
3.7.	Opieka okołoperacyjna u chorych na cukrzycę – <i>Dorota Herbut, Elżbieta Nowicka, Cecylia Olszak</i>	236
4.	Edukacja chorych na cukrzycę – <i>Elżbieta Kościńska, Alicja Szewczyk, Dorota Harbut, Beata Stepanow</i>	253
4.1.	Cele, funkcje i znaczenie edukacji terapeutycznej – <i>Elżbieta Kościńska</i>	253
4.1.1.	Edukacja formalna i nieformalna	257
4.1.2.	Zespół edukacyjny we współczesnym systemie ochrony zdrowia	260
4.1.3.	Etapy edukacji terapeutycznej w cukrzycy	261
4.1.4.	Metody i formy procesu uczenia się	264
4.1.5.	Czynniki determinujące efektywność uczenia się–nauczania	268
4.1.6.	Zakres edukacji	273
4.2.	Modele edukacji zdrowotnej w cukrzycy	274
4.2.1.	Model u dzieci i młodzieży – <i>Alicja Szewczyk</i>	276
4.2.2.	Model u osób dorosłych – <i>Elżbieta Kościńska</i>	281
4.2.3.	Model u seniorów – <i>Elżbieta Kościńska</i>	282
4.2.4.	Model u osób słabowidzących i niewidomych – <i>Dorota Herbut, Cecylia Olszak, Elżbieta Nowicka</i>	284
4.2.5.	Modele światowe – <i>Beata Stepanow</i>	297
5.	Psychologiczne aspekty przebiegu i leczenia cukrzycy – <i>Joanna Pietrusińska</i>	303
5.1.	Psychologia chorego somatycznie	303
5.2.	Specyfika cukrzycy w ujęciu psychologicznym	303
5.2.1.	Czynniki emocjonalne w przebiegu i w leczeniu cukrzycy	304
5.2.2.	Psychologiczna charakterystyka cukrzycy	304
5.3.	Psychologiczna sytuacja osoby z cukrzycą	307
5.3.1.	Reakcja pacjenta na rozpoznanie cukrzycy	307

5.3.2.	Postępowanie w pierwszej fazie choroby	307
5.3.3.	Emocjonalne reakcje na chorobę	308
5.4.	Cukrzyca typu 1 w życiu i rozwoju dziecka	309
5.4.1.	Dynamika adaptacji rodziny do choroby	309
5.4.2.	Cukrzyca w różnych okresach życia dziecka	310
5.4.3.	Rozwój dzieci i młodzieży z cukrzycą	311
5.4.4.	Zaburzenia emocjonalne i zachowania towarzyszące cukrzycy	312
5.4.5.	Zakłócenia funkcjonowania emocjonalnego i poznawczego w stanach hipo- i hiperglikemii	313
5.4.6.	Rodzina wobec przewlekłej choroby dziecka	314
5.4.7.	Sygnaly emocjonalnej adaptacji do cukrzycy u dzieci i młodzieży	314
5.5.	Współpraca pacjenta z zespołem leczącym	315
5.5.1.	Zmiana paradygmatu w terapii cukrzycy: od przedmiotu do podmiotu leczenia	315
5.5.2.	Psychologiczne znaczenie wiedzy o chorobie	317
5.5.3.	Komunikacja z pacjentem chorym na cukrzycę	318
5.5.4.	Psychologiczne błędy w postępowaniu wobec pacjenta z cukrzycą	319
5.6.	Jakość życia osób z cukrzycą	320
5.6.1.	Pojęcie jakości życia w medycynie	321
5.6.2.	Jakość życia osób z cukrzycą	322
6.	Programy profilaktyczne i terapeutyczne w cukrzycy – <i>Ewa Kostrzewa-Zabłocka</i>	324
6.1.	Schemat programu zdrowotnego	325
7.	Stowarzyszenia diabetologiczne – społeczne i profesjonalne – <i>Beata Stepanow</i>	331
8.	Akty prawne związane z opieką pielęgniarstwa – <i>Alicja Szewczyk</i>	336
	Aneks – <i>Alicja Szewczyk</i>	341
	Piśmiennictwo	352
	Skorowidz	356